Opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew dwar il-"Proposta għal Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar miżuri ta' infurzar biex jikkoreġu żbilanċi makroekonomiċi eċċessivi fiż-żona tal-euro"

COM(2010) 525 finali – 2010/0279 (COD)

u l-"Proposta għal Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar il-prevenzjoni u l-korrezzjoni tal-iżbilanċi makroekonomiċi"

COM(2010) 527 finali – 2010/0281 (COD)

(2011/C 218/09)

Relatur: **is-Sur PALMIERI**

Nhar l-1 ta' Diċembru 2010, il-Kunsill Ewropew iddeċieda, b'konformità mal-Artikoli 136 u 121(6) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, li jikkonsulta lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew dwar

il-Proposta għal Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar miżuri ta' infurzar biex jikkoreġu żbilanċi makroekonomiċi eċċessivi fiż-żona tal-euro

(COM(2010) 525 finali – 2010/0279 (COD))

il-Proposta għal Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar il-prevenzjoni u l-korrezzjoni tal-iżbilanċi makroekonomiċi

(COM(2010) 527 finali – 2010/0281 (COD)).

Is-Sezzjoni Speċjalizzata għall-Unjoni Ekonomika u Monetarja u l-Koeżjoni Ekonomika u Soċjali, inkarigata sabiex tipprepara l-ħidma tal-Kumitat dwar is-suġġett, adottat l-opinjoni tagħha nhar it-8 ta' April 2011.

Matul l-471 sessjoni plenarja tiegħu li saret fl-4 u l-5 ta' Mejju 2011 (seduta tal-5 ta' Mejju 2011), il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew adotta din l-opinjoni b'189 voti favur, 2 voti kontra u 11-il astensjoni.

1. **Konklużjonijiet u rakkomandazzjonijiet**

1.1 Il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew (KESE) bi pjaċir jilqa' l-fatt li l-Kummissjoni Ewropea – fil-qafas tat-tisħiħ tal-governanza ekonomika Ewropea – fehmet il-ħtieġa li tingħata attenzjoni kbira lill-kunsiderazzjoni tal-iżbilanċi ta' natura makroekonomika, bħalma jingħataw attenzjoni l-iżbilanċi baġitarji – billi huma fatturi ta' instabbiltà ekonomika, finanzjarja u soċjali tal-ekonomiji tal-Istati Membri tal-Unjoni Ewropea (UE).

1.2 Il-KESE jirrikonoxxi li l-kriżi ekonomika attwali fil-fatt ippreżentat sfidi kbar lis-sistema ekonomika, soċjali u saħansitra dik politika tal-Unjoni Ewropea b'mod ġenerali, u tal-Unjoni Monetarja u Ekonomika (UME) b'mod partikolari. Għall-finijiet tal-prevenzjoni tal-kriżi deher biċ-ċar li mhux biżżejjed li titqies biss id-dimensjoni kwantitattiva tat-tkabbir ekonomiku ta' pajjiż, billi kien jeħtieġ li tiġi vvalutata wkoll il-kwalità tal-istess tkabbir, jiġifieri li jiġu identifikati l-fatturi makroekonomiċi tas-sostenibbiltà jew ta' dan il-proċess.

1.3 Il-KESE jheġġeġ li t-tisħiħ tal-governanza ekonomika Ewropea ssir realtà, filwaqt li jkun żgurat li tingħata attenzjoni ugwali lill-ħtiġijiet tal-istabbiltà u tat-tkabbir li jġib miegħu impjiegi ġodda.

1.4 Għalhekk, il-KESE jheġġeġ li t-tisħiħ tal-governanza ekonomika, il-qafas tal-politiki ekonomiċi, soċjali u ta' koeżjoni tal-UE, jappoġġja b'mod effettiv il-ksib tal-objettivi stabbiliti fl-Istrateġija Ewropa 2020 u l-politika ġdida Ewropea tal-koeżjoni.

1.5 Il-KESE beħsiebu jikkontribwixxi biex jinħoloq il-qbil mifrux li hu meħtieġ biex tissaħħaħ b'mod effikaċi l-governanza ekonomika, filwaqt li minn naħa jenfasizza xi limiti u riskji inerenti għall-approċċ adottat mill-Kummissjoni, u min-naħa l-oħra l-potenzjal importanti li ġej minnu.

1.6 Jekk, kif diġà enfasizzat il-Kummissjoni ([1]), l-evidenza u d-dewmien tal-iżbilanċi makroekonomiċi bejn l-Istati Membri għandhom jiżdiedu mal-kompetittività u jekk b'kompettitività rridu nfissru – skont l-istess definizzjoni li tagħti l-Kummissjoni – il-ħila tal-ekonomija li tipprovdi lill-popolazzjoni tagħha b'livelli ta' għajxien għolja u li qed jogħlew u rati għolja ta' impjieg fuq bażi sostenibbli ([2]) – u l-KESE jenfasizza l-bżonn, ifisser li għandha titqies firxa usa' ta' kawżi ekonomiċi, finanzjarji u soċjali biex jiġu valutati dawn l-iżbilanċi.

([1]) Kummissjoni Ewropea - DĠ ECFIN, *The impact of the global crisis on competitiveness and current account divergences in the euro area, Quarterly Report on the Euro Area* (L-impatt tal-kriżi globali fuq il-kompetittività u d-diverġenzi fil-kontijiet kurrenti fiż-żona tal-euro, Rapport ta' kull tliet xhur dwar iż-żona tal-euro), n. 1/2010.

([2]) COM(2002) 714 finali.

1.7 Għalhekk, il-KESE jqis li t-tabella ta' valutazzjoni tal-iżbilanċi għandha tkun magħmula minn indikaturi ekonomiċi, finanzjarji u soċjali. F'dan il-kuntest, il-KESE jiġbed l-attenzjoni għall-bżonn li jitqiesu l-iżbilanċi li jinħolqu minn inugwaljanzi dejjem ikbar fid-distribuzzjoni li kienu fost il-kawżi tal-kriżi ekonomika u finanzjarja fl-Istati Membri dan l-aħħar ([3]).

1.8 Id-differenzi makroekonomiċi mhumiex biss il-konsegwenza tal-Unjoni Monetarja, iżda wkoll ir-riżultat tal-ftuħ tas-Suq Intern. Id-distribuzzjoni transkonfinali tax-xogħol hija msejsa fuq il-vantaġġi u l-iżvantaġġi kompetittivi fis-swieq rispettivi. Għalhekk, il-miżuri previsti m'għandux ikollhom l-għan li jwittu d-differenzi rispettivi meta dawn ġejjin minn dinamiki tas-Suq Intern li ma joħolqux effetti ħżiena.

1.9 Il-KESE jenfasizza l-ħtieġa – fil-kuntest tal-valutazzjoni tal-iżbilanċi makroekonomiċi - li naslu għal valutazzjoni preċiża u ġusta kemm tal-fatturi tal-kompetittività marbuta mal-prezzijiet, kif ukoll tal-fatturi mhux marbuta mal-prezz.

1.10 Il-KESE jittama li d-dibattitu dwar l-indikaturi li ser ikunu inklużi fit-tabella prevista mill-Kummissjoni jiġi estiż b'tali mod li – fil-livell Ewropew u nazzjonali – jinkludi firxa estensiva ta' atturi istituzzjonali u korpi ta' rappreżentanza tas-soċjetà ċivili, fosthom il-KESE stess u l-Kumitat tar-Reġjuni.

1.11 Il-KESE huwa tal-fehma li t-tabella ta' valutazzjoni proposta mill-KE għall-identifikazzjoni tal-iżbilanċi makroekonomiċi – minħabba l-problemi tekniċi fl-approċċ (it-twaqqif ta' limiti ta' twissija, il-weighting li għandu jiġi attribwit lid-diversi sorsi ta' żbilanċ, il-perjodu ta' żmien għall-kunsiderazzjoni). B'hekk, għandu jiġi segwit minn valutazzjoni usa' u iktar fil-fond tal-iżbilanċi tal-Istat Membru konċernat.

1.12 Il-KESE jenfasizza l-periklu li r-rabta bejn l-identifikazzjoni tal-iżbilanċi, l-intervent tal-miżuri korrettivi u r-ristawr tal-bilanċ fi żmien raġonevoli biżżejjed, ma tistax titqies bħala fatt. F'dan il-kuntest hemm għadd ta' fatturi li jistgħu jtawlu l-proċess: a) l-interrelazzjonijiet kumplessi bejn l-objettivi makroekonomiċi; ii) il-kontroll indirett tal-istrumenti min-naħa tal-persuni li jfasslu l-politika; c) in-nuqqas ta' effikaċja potenzjali tas-sistema tas-sanzjonijiet proposta għall-pajjiżi tal-UEM.

1.13 Il-KESE jenfasizza li hemm ir-riskju li kwalunkwe miżura restrittiva għall-bilanċjar mill-ġdid tista' twassal biex tingħata preferenza lill-politiki proċikliċi, u b'hekk tiggrava u tittawwal il-fażi attwali ta' tnaqqis fl-attività ekonomika. Jista' jkun il-każ ukoll li t-taħlita ta' politiki ekonomiċi preskritti għal Stat Membru partikolari, meħtieġa għall-finijiet ta' żbilanċi interni, tirriżulta f'realtà mhux adatta għall-UE globalment.

1.14 Il-KESE jisħaq li – fir-rigward tal-ambitu tal-miżuri għall-prevenzjoni tal-iżbilanċi makroekonomiċi essenzjalment marbuta mal-espożizzjoni għad-debitu eċċessiv tas-settur privat – il-kapaċità ta' monitoraġġ u kontroll li jistgħu jeżerċitaw il-Bank Ċentrali Ewropew (BĊE), is-Sistema Ewropea tal-Banek Ċentrali, il-Bord Ewropew għar-Riskju Sistemiku u l-Awtorità Ewropea għall-Viġilanza Bankarja ġiet sottovalutata. Għalhekk, bħala aspett wieħed tal-koordinazzjoni bejn dawn il-korpi, il-KESE jitlob li jinħolqu kondizzjonijiet biex tiġi żgurata s-sorveljanza effikaċi, diretta jew indiretta, tas-sistema bankarja, flimkien ma' interventi f'waqthom għar-regolazzjoni tal-kreditu: il-kriterji (regolatorji) ta' interventi bħal dawn għandhom jiġu definiti.

1.15 Il-KESE jenfasizza li fil-pakkett leġislattiv għall-prevenzjoni u l-korrezzjoni tal-iżbilanċi makroekonomiċi għad jonqos li jissemma d-dibattitu dwar il-baġit tal-UE. Il-verifika tax-xokkijiet asimetriċi fl-Istati Membri taż-żona tal-euro teħtieġ l-użu ta' strumenti biex jerġa' jinstab bilanċ fis-sistema makroekonomika. F'dan il-kuntest, il-KESE jiġbed l-attenzjoni għall-opportunità li jiġi valutat il-potenzjal li ġġib magħha sistema ta' baġit iktar flessibbli b'iktar riżorsi minn dawk li għandha s-sistema attwali. Dan għandu jippermetti t-trasferimenti neċessarji mill-oqsma li jkunu bbenefikaw mix-xokkijiet għal dawk li tkun saritilhom ħsara, jew permezz ta' stabilizzaturi awtomatiċi, jew bil-finanzjament ta' proġetti ta' investiment pan-Ewropej (pereżempju bil-ħruġ ta' eurobonds) ([4]).

1.16 Il-KESE jtenni li l-koordinazzjoni effettiva tal-politiki ekonomiċi Ewropej – li kapaċi jagħtu leġittimità demokratika b'saħħitha liċ-ċittadini Ewropej – teħtieġ rwol iktar ċar u preċiż għall-Parlament Ewropew (PE), għall-KESE u għall-Kumitat tar-Reġjuni, kif ukoll tal-istituzzjonijiet li jirrappreżentaw liċ-ċittadini, min-naħa soċjali u tas-soċjetà ċivili ([5]).

1.17 Il-KESE jsostni li l-PE jista' jkun kruċjali biex jintlaħaq kunsens dwar il-qafas ta' referenza makroekonomiku, il-prijoritizzazzjoni tal-problemi li għandhom jiġu indirizzati u l-identifikazzjoni tal-politiki ekonomiċi li għandhom jiġu implimentati.

([3]) ILO-FMI, *The Challenges of Growth, Employment and Social Cohesion* (L-isfidi tat-tkabbir, tal-impjieg u tal-koeżjoni soċjali), dokument ta' diskussjoni għall-konferenza konġunta ILO-FMI, Oslo, 13.9.2010, p. 67-73.

([4]) Monti M., *A New Strategy for the Single Market. At the Service of Europe's Economy and Society, Report to the President of the European Commission* (Strateġija ġdida għas-suq uniku. Għas-servizz tas-soċjetà u l-ekonomija tal-Ewropa, Rapport lill-President tal-Kummissjoni Ewropea), Mejju 2010. Delors J., Fernandes S., Mermet E., *Le semester européen: un essai à transformer* (Is-semestru Ewropew: prova għat-trasformazzjoni), Notre Europe. *Les Brefs*, n. 22, Frar 2011. Amato A., Baldwin R., Gros D., Micossi S., Padoan P., *A new political deal for Eurozone sustainable growth: An open letter to the President of the European Council* (Ftehim politiku ġdid għat-tkabbir sostenibbli taż-żona tal-euro: Ittra miftuħa lill-President tal-Kunsill Ewropew), VoxEU.org, Diċembru 2010, disponibbli fuq l-internet: www.voxeu.org/index.php?q=node/5893.

([5]) Mill-punt 1.15 sal-punt 1.18 intennu l-istess rakkomandazzjonijiet li saru fl-opinjoni ECO/282 dwar *il-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill Ewropew, lill-Bank Ċentrali Ewropew, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni - It-tisħiħ tal-koordinazzjoni tal-politika ekonomika għall-istabilità, it-tkabbir u l-impjiegi - Għodda għal governanza ekonomika tal-UE isħaħ*, ĠU 2011/C 107/02, p. 7.

F'dan il-kuntest, il-PE jassumi r-rwol prinċipali tal-post fejn – flimkien mal-korpi istituzzjonali Ewropej l-oħra – jintlaħaq ftehim dwar strateġija komuni li ma tkunx limitata għat-twaqqif tar-regoli u l-proċeduri formali, iżda anke tfassal politiki konkreti biex jissaħħu l-fiduċja u l-istennijiet taċ-ċittadini Ewropej.

1.18 Il-KESE jilqa' b'sodisfazzjon il-Konklużjonijiet tal-Kunsill Ewropew tal-24 u l-25 ta' Marzu 2011, li jgħidu li l-KESE għandu jkun involut f'"kooperazzjoni mill-qrib" fl-implimentazzjoni tas-Semestru Ewropew, "sabiex tiġi żgurata appartenenza wiesgħa". Għaldaqstant, huwa jesprimi r-rieda tiegħu li jipparteċipa bis-sħiħ u jispera li ma jdumx ma jidħol fi djalogu mal-Kunsill dwar dan is-suġġett.

1.19 Il-KESE – proprju għaliex huwa l-forum għad-djalogu ċivili – jista' jorganizza sessjoni annwali speċifika (fil-ħarifa) biex jiġu diskussi r-rakkomandazzjonijiet għall-Istati Membri u b'hekk jinħoloq dibattitu mal-kumitati ekonomiċi u soċjali nazzjonali rispettivi, mal-parlamenti nazzjonali u l-PE, biex b'hekk l-istrateġiji adottati jkunu jistgħu jiġu valutati, mqassma u promossi fil-livell nazzjonali.

1.20 Il-KESE jħeġġeġ li b'mod progressiv isir użu iktar intensiv tad-djalogu makroekonomiku b'tali mod li l-prevenzjoni u l-korrezzjoni tal-iżbilanċi ma jitħallewx biss f'idejn il-Kummissjoni u l-gvernijiet tal-Istati Membri. Id-djalogu makroekonomiku għandu jkun strument biex, b'mod maqsum bejn il-gvernijiet u l-imsieħba soċjali, is-sitwazzjoni ekonomika u l-miżuri li għandhom jittieħdu jiġu valutati fil-livell tal-UE, b'rabta stretta mad-djalogu soċjali u b'koordinazzjoni mal-livell nazzjonali, b'tali mod li jkun hemm koerenza bejn id-dinamika tal-UE kollha kemm hi u d-dinamika tal-Istati Membri.

2. Il-miżuri korrettivi tal-iżbilanċi makroekonomiċi interni proposti mill-Kummissjoni Ewropea fil-komunikazzjonijiet COM(2010) 525 u 527 finali

2.1 Nhar it-30 ta' Ġunju 2010, il-Kummissjoni ħarġet il-komunikazzjoni dwar *It-tisħiħ tal-koordinazzjoni tal-politika ekonomika għall-istabilità, it-tkabbir u l-impjiegi – Għodda għal governanza ekonomika tal-UE isħaħ* ([6]). B'din il-komunikazzjoni, l-għan tal-Kummissjoni huwa li tkompli tiżviluppa l-ideat li kienet ressqet fil-komunikazzjoni tagħha dwar *It-tisħiħ tal-koordinazzjoni tal-politika ekonomika* ([7]).

2.2 Fid-dawl tal-kriżi finanzjarja internazzjonali, il-Kummissjoni u t-task force tal-President Van Rompuy jagħrfu li r-rispett tal-parametri stabbiliti fil-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir (PST) – u msaħħaħ iktar fl-ambitu tar-riforma tal-governanza – mhuwiex biżżejjed biex tiġi żgurata l-istabbiltà tal-UEM. Anke l-preżenza ta' żbilanċi makroekonomiċi fi ħdan l-Istati Membri tal-UE tirrappreżenta riskju li ssir ħsara lis-sistema ekonomika Ewropea kollha kemm hi, u tikkontribwixxi kemm għad-deterjorazzjoni tal-finanzi pubbliċi kif ukoll għall-iżvilupp ta' tensjoni fis-swieq finanzjarji.

2.3 F'dan il-kuntest, fid-29 ta' Settembru 2010, il-Kummissjoni ressqet pakkett leġislattiv ta' sitt proposti finalizzati ([8]) biex iwasslu għal qafas leġislattiv fl-Istati Membri għall-prevenzjoni u l-korrezzjoni kemm tal-baġit (b'rabta mal-PST) ([9]) kif ukoll tan-natura makroekonomika. Is-suġġett ta' din l-opinjoni huwa l-proposta tal-Kummissjoni għall-monitoraġġ tal-iżbilanċi makroekonomiċi, ibbażata fuq COM(2010) 525 u 527 finali li jittrattaw rispettivament il-proċedura għall-iżbilanċi eċċessivi fl-Istati Membri b'sanzjonijiet limitati għal-limiti għall-pajjiżi tal-UEM u l-mekkaniżmu ta' twissija li għalihom huma soġġetti l-Istati Membri kollha.

2.3.1 Il-mekkaniżmu ta' twissija għall-Istati Membri kollha huwa magħmul minn:

— il-valutazzjoni regolari tar-riskji li jinbtu mill-iżbilanċi makroekonomiċi f'kull Stat Membru, ibbażata fuq qafas ta' referenza magħmul minn indikaturi ekonomiċi u minn livelli ta' limitu indikattivi (tabella ta' valutazzjoni);

— l-identifikazzjoni, min-naħa tal-Kummissjoni, abbażi ta' interpretazzjoni ekonomika u mhux mekkanika, tal-Istati Membri li huwa maħsub li għandhom riskju ta' żbilanċi, b'tali mod li tiġi valutata kemm is-sitwazzjoni hija verament serja;

— analiżi fil-fond dwar is-sitwazzjoni ekonomika ġenerali tal-Istati Membri b'tabella tal-valutazzjoni li tkun negattiva b'mod partikolari;

— fil-każ ta' riskju effettiv, ir-rakkomandazzjonijiet potenzjali mill-Kummissjoni lill-Istat Membru interessat li jikkoreġi l-iżbilanċ, fl-ambitu tar-rakkomandazzjonijiet l-oħra ta' politiki previsti fis-semestru Ewropew (Artikolu 121(2) TFUE);

— f'każ ta' riskju serju ta' żbilanċ jew – fiż-żona tal-euro – jekk dan l-iżbilanċ ikunx jista' jinfirex għall-Istati Membri l-oħra, b'theddida għat-tħaddim tajjeb tal-UEM, il-ftuħ eventwali ta' proċedura ta' żbilanċ eċċessiv (Artikolu 121(4) TFUE).

2.3.2 Il-proċedura ta' żbilanċ eċċessiv teħtieġ li l-Istat Membru jressaq pjan ta' azzjoni korrettiva lill-Kunsill tal-UE. Jekk il-miżuri korretti jitqiesu li huma adegwati, il-proċedura tiġi sospiża sakemm jiġi implimentat il-pjan korrettiv miftiehem, iżda l-Istat Membru jkollu jirreferi perjodikament, lill-Kunsill Ecofin dwar il-progress li jkun sar. Il-proċedura tingħalaq biss meta l-Kunsill, fuq ir-rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni, iqis li l-iżbilanċ ikun naqas biżżejjed b'tali mod li ma jkunx ikkunsidrat bħala wieħed eċċessiv.

([6]) COM(2010) 367 finali, suġġett tal-opinjoni tal-KESE dwar *It-tisħiħ tal-koordinazzjoni tal-politika ekonomika*, ĠU 2011/C 107/02 p. 7.

([7]) COM(2010) 250 finali.

([8]) Għal iktar dettalji ara: http://ec.europa.eu/economy_finance/articles/eu_economic_situation/2010-09-eu_economic_governance_proposals_en.htm.

([9]) Opinjoni tal-KESE "Is-sorveljanza baġitarja fiż-żona tal-euro" (Ara paġna 46 ta' dan il-Ġurnal Uffiċjali).

2.3.3 Għall-pajjiżi tal-UEM biss, jekk ma tittiħidx azzjoni fil-konfront ta' żbilanċi eċċessivi, jiġu adottati s-sanzjonijiet (b'massimu ta' 0,1 % tal-PDG) meta l-Istat Membru, wara żewġ skadenzi suċċessivi, ma jkunx ippreżenta pjan adegwat għall-azzjoni korrettiva jew ma jkunx ħa l-miżuri previsti.

2.4 L-istrument fundamentali biex jiġi attivat il-mekkaniżmu ta' twissija dwar l-iżbilanċi makroekonomi huwa t-tabella tal-valutazzjoni proposta mill-Kummissjoni, flimkien ma' analiżi speċifika tas-sitwazzjoni ekonomika tal-Istati Membri. Il-karatteristiċi tiegħu huma:

i) sett limitat ta' indikaturi għall-identifikazzjoni ta' żbilanċi u problemi ta' kompetittività;

ii) limiti ta' twissija li jekk ikunu nqabżu jwasslu għall-analiżi;

iii) il-possibbiltà ta' limiti divrenzjati skont is-sħubija jew le fiż-żona tal-euro;

iv) karattru "li qed jiżviluppa", billi l-kompożizzjoni tal-indikaturi għandha tiġi aġġustata, tul iż-żmien, għall-bidliet tad-diversi sorsi tal-iżbilanċ.

2.4.1 Mill-ewwel abbozzi tal-Kummissjoni rigward l-għażla tal-indikaturi għat-tabella tal-valutazzjoni [10], xi wħud minnhom jidhru li se jkunu komposti minn dawn li ġejjin, fosthom l-ewwel tlieta huma relatati mal-qagħda esterna u l-aħħar erba' mas-sitwazzjoni interna:

— **il-bilanċ tal-kont kurrenti** bħala sehem tal-PDG, li jirrifletti l-qagħda tal-kreditu jew debitu nett jew rigward il-bqija tad-dinja,

— **il-qagħda finanzjarja netta mal-pajjiżi barranin** bħala sehem tal-PDG, li tirrappreżenta l-kontroparti f'termini ta' stokk tal-bilanċ tal-parti kurrenti,

— **il-varjazzjoni tar-rata tal-kambju reali effettiva** bbażata fuq l-ispiża għal kull unità ta' xogħol li tgħaqqad il-kompetittività tal-pajjiż (b'valuri ta' limiti differenti għaż-żona tal-euro),

— **il-varjazzjoni tal-prezz reali tad-djar**, biex jiġi kkontrollat l-iżvilupp ta' bżieżaq finanzjarji spekulattivi jew inkella **l-varjazzjoni tal-kwota tal-valur miżjud fis-settur tal-proprjetà** globalment,

— **id-dejn tas-settur privat bħala sehem tal-PDG**, biex tiġi stmata l-vulnerabbiltà tas-settur privat fil-konfront tal-bidliet fiċ-ċiklu ekonomiku, fl-inflazzjoni u fir-rata tal-interessi,

— **il-varjazzjoni tal-kreditu mogħti lis-settur privat**, li jirrappreżenta l-kontroparti f'termini ta' flussi tal-istokk ta' dejn privat,

— **id-dejn privat bħala sehem tal-PDG**, bħala indikatur tradizzjonali dwar l-istat tal-finanzi tal-Istati Membri.

3. Il-persistenza tad-distakki tal-kompetittività fiż-żona tal-euro

3.1 Il-preżenza ta' żbilanċi makroekonomiċi fl-Istati Membri hija marbuta mad-diverġenzi persistenti bejn id-domanda u l-provvista aggregata fl-Istati Membri, li jwasslu għal eċċessi jew żbilanċi sistematiċi fit-tfaddil globali tal-ekonomija. Dan jirriżulta minn bosta fatturi li jinfluwenzaw id-domanda, u l-provvista aggregata għandha tendenza li tinfluwenza b'mod negattiv it-tħaddim tal-ekonomija tal-Istati Membri tal-UEM u tal-UE b'mod globali.

3.2 M'hemmx dubju li għandha tintlaqa' b'mod favorevoli l-attenzjoni ġdida li biha l-Kummissjoni qed tqis li l-iżbilanċi makroekonomiċi fl-Istati Membri – l-istess bħall-iżbilanċi tal-baġits pubbliċi – għandhom jitqiesu bħala fatturi ta' instabbiltà ekonomika u finanzjarja fl-UE kollha kemm hi.

3.3 Wara iktar minn għaxar snin li fihom il-Kummissjoni, fi ħdan l-UEM, kienet stabbiliet il-bilanċ tal-baġits pubbliċi bħala għan esklużiv tal-monitoraġġ, waslet għal approċċ li jippermetti valutazzjoni tal-prestazzjoni nazzjonali li ċertament huwa iktar komplut u estiż għall-Istati Membri kollha. Għall-finijiet tal-prevenzjoni tal-kriżi jidher biċ-ċar li mhux biżżejjed li titqies biss id-dimensjoni kwantitattiva tat-tkabbir ekonomiku ta' pajjiż, billi jeħtieġ li tiġi vvalutata wkoll il-kwalità tat-tkabbir, jiġifieri li jiġu identifikati l-fatturi makroekonomiċi bbażati fuq is-sostenibbiltà jew le ta' din id-dinamika.

3.4 Bit-twaqqif tal-UEM tqies b'mod żbaljat li d-distakki makroekonomiċi fl-Istati Membri kienu se jkunu biss temporanji. L-esperjenza tal-euro, apparti li wriet il-karattru persistenti ta' dawn id-diverġenzi, wriet ukoll kif dawn jistgħu jheddu l-bażi tal-UEM proprja, u b'hekk tinħoloq pożizzjoni diffiċli li tiġi sostnuta kif qed juruna l-kriżijiet finanzjarji ta' dawn l-aħħar xhur.

3.4.1 B'mod partikolari, tul l-aħħar għaxar snin qabel il-kriżi ekonomika, ħarġet fid-dieher diverġenza persistenti fil-produttività – riflessa bħala rata tal-kambju reali effettiva u fil-kompetittività tal-pajjiżi msieħba fiż-żona tal-euro (żviluppi tal-esportazzjoni) (Ara l-Illustrazzjonijiet 1 u 2 fl-Anness) [11]. In-natura eċċezzjonali ta' din is-sitwazzjoni hija pjuttost minħabba d-dewmien tagħha milli fl-eżistenza tagħha, għax f'każi preċedenti (fis-snin sebgħin u tmenin) id-differenzi malajr tneħħew bl-allinjament mill-ġdid tar-rati tal-kambju nominali tal-pajjiżi konċernati.

[10] Kummissjoni Ewropea – DĠ ECFIN, *A structured framework to prevent and correct macroeconomic imbalances: operationalising the alert mechanism* u *A structured surveillance procedure to prevent and correct harmful macroeconomic imbalances: An explanation of the Commission's proposal of 29 September 2010,* Nota għall-Kumissjoni għall-Politika Ekonomika u s-Sostituti tal-Kumitat Ekonomiku u Finanzjarju, 11 ta' Novembru 2010 (Ref. Ċentru Ewropew għar-Riċerka - CER, 2011).

[11] Kummissjoni Ewropea – DĠ ECFIN, *Surveillance of Intra-Euro-Area Competitiveness and Imbalances*, European Economy, n. 1/2010.

3.4.2 Dawn id-diverġenzi wasslu għal riperkussjonijiet għall-bilanċi kummerċjali tal-Istati Membri. Il-bilanċ tal-kummerċ tal-Ġermanja u tal-grupp ta' pajjiżi "periferiċi" magħmul mill-Portugall, l-Irlanda, l-Italja, il-Greċja u Spanja juri mġiba opposta, u d-defiċits rispettivi jidhru li qed isiru iktar simili ([12]) (ara l-Illustrazzjonijiet 3 u 4 fl-Anness). Din id-dinamika ma tidhirx li hija ta' natura temporanja, anzi d-diverġenzi kellhom tendenza jikbru, ibda bit-twaqqif tal-UEM, għad li l-kriżi tal-2008 tidher li naqsithom.

3.4.3 Id-dewmien tad-diverġenzi fil-kompetittività u fl-esportazzjoni għandhom tendenza jiġu riflessi fil-bilanċi tal-ħlasijiet kurrenti u fil-pożizzjoni tal-assi netti barranin (ara l-Illustrazzjonijiet 5 u 6 fl-Anness), li b'hekk wasslu għal sitwazzjonijiet diffiċli għal xi wħud mill-Istati Membri taż-żona tal-euro li jsostnuhom fil-perjodu medju.

4. Punti kritiċi tal-azzjoni proposta

4.1 Quddiem sitwazzjoni problematika bħal din, li titlob soluzzjonijiet daqstant ieħor b'saħħithom, għad hemm xi dubji firrigward tal-approċċ adottat mill-Kummissjoni u għalhekk, għar-riskji li jistgħu jirriżultaw.

4.2 Jekk, kif diġà enfasizzat il-Kummissjoni ([13]), l-evidenza u d-dewmien tal-iżbilanċi makroekonomiċi interni għandhom jiżdiedu mal-kompetittività u jekk b'kompetittività rridu nfissru – skont l-istess definizzjoni li tagħti l-Kummissjoni – il-ħila tal-ekonomija li tipprovdi lill-popolazzjoni tagħha b'livelli ta' għajxien għoljin u li qed jogħlew u rati għolja ta' impjieg fuq bażi sostenibbli ([14]), u l-KESE jemmen li għandha titqies firxa usa' ta' kawżi ekonomiċi, finanzjarji u soċjali u għalhekk, l-inklużjoni tal-indikaturi fit-tabella tal-valutazzjoni kapaċi tindika l-potenzjali żbilanċi makroekonomiċi.

4.2.1 Fost il-fatturi tal-kompetittività nsibu kemm dawk marbuta mal-prezzijiet (sintesizzati mar-rata tal-kambju reali effettiva), kif ukoll dawk mhux marbuta mal-prezzijiet, li huma daqstant importanti. F'dan il-kuntest insibu d-divrenzjar tal-prodott, il-kontenut teknoloġiku tal-assi prodotti, il-kwalità tal-prodotti offruti, il-kwalità tas-servizzi marbuta mal-prodott (is-servizzi tal-għajnuna), eċċ. Dawn jirrappreżentaw sensiela sħiħa ta' elementi li jiddeterminaw id-definizzjoni tal-kompetittività ta' sistema ta' produzzjoni li, anke jekk hija diffiċli li tiġi kkwantifikata f'indikatur uniku, madankollu jeħtieġ sforz opportun għall-identifikazzjoni ta' elementi varjabbli adegwati biex jiġi indikat il-livell u d-dinamika fi ħdan l-Istati Membri tal-UEM.

4.2.2 Il-ħidma inizjali tal-Kummissjoni dwar l-għażla tal-indikaturi turi li ġie sottovalutat l-impatt tal-inugwaljanzi dejjem ikbar bejn l-Istati Membri fil-ħolqien tal-iżbilanċi għat-tul (talinqas fl-aħħar għoxrin sena) karatterizzata minn inugwaljanzi fid-distribuzzjoni u r-remunerazzjoni. Dan jirreferi b'mod partikolari għar-rwol tagħhom bħala xprun tal-kriżi ekonomika u finanzjarja, minħabba l-iżbilanċi bejn l-espansjoni globali tal-provvista tal-prodotti u s-servizzi u d-deterjorament fil-poter tal-akkwist tal-konsumaturi ([15]).

4.2.3 Is-sett ta' indikaturi li għandu jiddaħħal fit-tabella tal-valutazzjoni għandu jkun kapaċi jidentifika dawk il-fatturi li jistgħu jiġġeneraw żbilanċi fid-domanda u l-provvista aggregata li jirriżultaw minn fenomeni ta' natura makroekonomika, finanzjarja u soċjali. Pereżempju, jista' jkun siewi li fit-tabella tal-valutazzjoni jiddaħħal kemm il-koeffiċjent ta' Gini, li għall-pajjiżi Mediterranji u Anglo-Sassoni jagħti valuri partikolarment għoljin ([16]) kif ukoll id-differenza bejn il-produzzjoni attwali u dik potenzjali ta' pajjiż. Dan iwassal sabiex ikun jista' jitqies iċ-ċiklu ekonomiku tiegħu.

4.2.4 Għalhekk, huwa rakkomandat li d-dibattitu dwar l-indikaturi li għandhom jiddaħħlu fit-tabella tal-valutazzjoni jitwessa' b'tali mod li – fil-livell nazzjonali u dak Ewropew – iħaddan l-ikbar għadd possibbli ta' atturi istituzzjonali u mill-korpi li jirrappreżentaw is-soċjetà ċivili organizzata, fosthom il-KESE u l-Kumitat tar-Reġjuni.

4.3 Barra minn hekk, fl-approċċ tal-Kummissjoni, it-tqabbil bejn il-governanza fiskali u l-governanza makroekonomika jidher dgħajjef u msejjes ftit li xejn fuq bażi xjentifika. Filwaqt li fil-fatt jeżistu raġunijiet validi għat-trażżin tal-politika fiskali tal-Istati Membri tal-UEM ([17]), rigward l-iżbilanċi makroekonomiċi interni r-raġunijiet u l-modalità tal-koordinazzjoni jidhru ħafna iktar kontroversjali, għad li l-proċedura tal-monitoraġġ tirrifletti ħtiġiet konkreti ([18]).

4.3.1 Minħabba l-ħafna kawżi tal-iżbilanċ, il-fatturi li jridu jiġu monitorjati b'mod konġunt fil-fatt huma bosta (skambji ma' pajjiżi barranin, l-ispejjeż tal-produzzjoni, l-inugwaljanzi distributtivi, il-fatturi tal-produttività tal-prezz u mhux, il-bżieżaq tal-proprjetà u dawk finanzjarji spekulattivi, eċċ.) u jinteraġixxu wkoll ma' elementi kulturali u soċjali barra missistema produttiva (pereżempju, il-preferenzi u l-imġiba

([12]) Altomonte C., Marzinotto B., *Monitoring Macroeconomic Imbalances in Europe: Proposal for a Refined Analytical Framework*, Nota għall-Kumitat tal-Affarijiet Ekonomiċi u Monetarji tal-Parlament Ewropew, Settembru 2010.

([13]) Kummissjoni Ewropea - DĠ ECFIN, *The impact of the global crisis on competitiveness and current account divergences in the euro area, Quarterly Report on the Euro Area*, n. 1/2010.

([14]) Komunikazzjoni mill-Kummissjoni lill-Kunsill, lill-Parlament Ewropew, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni - Il-politika industrijali f'Ewropa wara t-tkabbir (COM(2002) 714 finali) (Mhux disponibbli bil-Malti).

([15]) ILO-FMI, *The Challenges of Growth, Employment and Social Cohesion*, dokument ta' diskussjoni għall-konferenza konġunta ILO-FMI, Oslo, 13 ta' Settembru 2010 (p. 67-73).

([16]) OECD, It-tqassim tad-dħul u l-faqar fil-pajjiżi tal-OECD: tkabbir inugwali? Ottubru 2008.

([17]) B'rabta mal-effetti sekondarji (spillovers) negattivi li fl-unjoni monetarja jinħolqu minħabba pajjiżi b'dejn qawwi meta mqabbla mal-pajjiżi għaqlin, fosthom ir-rata tal-interessi komuni. De Grauwe P., *Economics of Monetary Union*, Oxford University Press, 2009, Kapitolu 10.

([18]) Tabellini G., *Reforming the Stability Pact: Focus on financial supervision*, VoxEU.org, Ottubru 2010, disponibbli fuq l-internet www.voxeu.org/index.php?q=node/5622.

tal-konsumaturi u l-faddala). Minbarra l-problemi tal-identifikazzjoni u l-għażla ta' dawn il-fatturi hemm ukoll il-problema tat-twaqqif tal-limiti tat-twissija, kif ukoll il-problema tal-għoti ta' weighting lid-diversi sorsi ta' żbilanċ ([19]).

4.3.2 U magħhom jiżdied ukoll li r-relazzjoni bejn l-identifikazzjoni tal-iżbilanċi (fosthom il-limiti tat-twissija), l-implimentazzjoni tal-interventi korrettivi u r-ristawr rapidu tal-iżbilanċi bħal dawn f'perjodi raġonevoli, mhijiex waħda żgurata. Mhijiex ħaġa ċerta jekk l-intervent biex jiġi garantit bilanċ makroekonomiku mill-ġdid jippermettix l-identifikazzjoni tar-reazzjonijiet ta' politika ekonomika iktar adatta. Anzi, id-deċiżjonijiet żbaljati jistgħu jheġġu politiki proċikliċi, u b'hekk ikabbru u jtawlu l-fażi attwali ta' nuqqas ta' attività ekonomika b'interventi restrittivi, meta għall-kuntrarju jinħtieġu interventi ta' espansjoni li jsaħħu d-domanda. Jista' jkun il-każ ukoll li t-taħlita ta' politiki ekonomiċi preskritti għal Stat Membru partikolari, meħtieġa għall-finijiet ta' żbilanċi interni, tirriżulta f'realtà mhux adatta għall-UE globalment.

4.3.3 L-indikaturi li l-Kummissjoni tidher qed tiffavorixxi għall-finijiet tas-sorveljanza – l-iktar il-prezzijiet u s-salarji, u bis-saħħa t'hekk il-kompetittività – jiddependu l-ewwel nett minn atturi barra mill-isfera pubblika (l-intrapriżi u t-trejdjunjins), u għalhekk huma kontrollati biss indirettament u b'dewmin mill-politika ekonomika, fosthom, l-inċentivi, ir-regolazzjoni tal-kompetittività u d-djalogu soċjali. B'hekk, dawn l-elementi varjabbli ma tantx huma influwenzati mill-mekkaniżmi awtomatiċi u ż-żmien opportun meħtieġ għall-intervent, u dan jispjega għalfejn il-Kummissjoni tenfasizza l-ħtieġa tal-flessibbiltà fl-implimentazzjoni tar-regoli l-ġodda u l-evoluzzjoni kontinwa tagħhom.

4.4 Barra minn hekk, fil-pakkett leġislattiv propost jonqos dibattitu f'waqtu dwar il-politika monetarja u dwar il-kreditu. Dan huwa kamp iktar fertili fejn titfittex koordinazzjoni ikbar, fil-qafas tal-monitoraġġ finanzjarju u l-kontroll tal-akkumulazzjoni eċċessiva tad-dejn (u fl-istess ħin tal-krediti) fis-settur privat ([20]) u li dwaru l-KESE diġà ressaq xi proposti ([21]). M'hemm l-ebda referenza għar-rwol tal-istabbiltà ekonomika li – fil-kuntest tal-awtonomija statutorja karatteristika ġusta – tista' tiġi żviluppata mill-Bank Ċentrali Ewropew (BĊE), flimkien mas-sistema ta' banek ċentrali nazzjonali u l-istituti l-ġodda tal-Bord Ewropew dwar ir-riskju sistemiku u l-Awtorità Bankarja Ewropea.

4.4.1 Dawn l-istituzzjonijiet, tal-inqas potenzjalment, jidhru li jistgħu jistabbilixxu politika Ewropea tal-monitoraġġ tal-kreditu iktar prudenti u iktar attenta meta mqabbla mal-passat, meta r-regoli u l-prattiki inadegwati ppermettew l-eċċessi u b'konsegwenza ġabu xi Stati Membri fi kriżi, u fl-istess ħin ġiet mhedda l-istabbiltà tal-UEM kollha kemm hi. Fil-fatt għandu jitfakkar li l-pajjiżi f'diffikultajiet illum, bħall-Irlanda u Spanja, sal-2007 kienu jirrispettaw il-limiti tal-PST, b'baġits bilanċjati u b'dejn pubbliku baxx, filwaqt li min-naħa tal-kreditu espandew il-provvista li sostniet il-boom tal-proprjetà, filwaqt li l-espansjoni eċċessiva tal-kreditu bla ebda mod ma inkwetat l-awtoritajiet monetarji tal-UE. Dawn il-problemi huma marbuta wkoll mar-rwol tal-aġenziji tal-klassifikazzjoni, u b'mod partikolari mal-impatt tad-deċiżjonijiet tagħhom dwar il-finanzi pubblikati mill-Istati Membri, li dwar il-KESE diġà esprima t-tħassib tiegħu ([22]).

4.4.2 Għal din ir-raġuni nsostnu li wasal il-waqt biex jingħataw setgħat speċifiċi fil-livell tal-UE għall-monitoraġġ u r-regolamentazzjoni li jxekklu l-espansjoni eċċessiva tal-kreditu fl-Istati Membri, l-iktar l-għoti ta' ipoteki reċiproki ([23]). F'żona finanzjarja integrata – bħall-UEM – ikun aħjar li s-setgħat tal-monitoraġġ u r-regolamentazzjoni ma jiġux fdati lill-awtoritajiet nazzjonali, iżda lill-korp terz. Fil-fatt l-awtoritajiet finanzjarji Ewropej għodda jistgħu jingħataw kompetenzi u setgħat b'tali mod li jwettqu b'mod effettiv monitoraġġ dirett jew indirett tas-sistema bankarja, flimkien ma' interventi ta' regolazzjoni tal-kreditu: il-kriterji (regolatorji) ta' interventi bħal dawn għandhom jiġu definiti.

4.5 Fl-aħħar nett, fil-pakkett leġislattiv propost lanqas il-baġit tal-UE ma jissemma. Il-ħolqien potenzjali ta' xokkijiet asimetriċi fl-Istati Membri taż-żona tal-euro, kif ukoll varjazzjonijiet fid-domanda jew il-provvista li jkunu pożittivi f'ċerti pajjiżi u negattivi f'pajjiżi oħra, billi m'hemmx flessibbiltà la fir-rati tal-kambju u lanqas fir-rati tal-interessi ([24]), jeħtieġ li jintużaw strumenti oħra ta' aġġustament tas-sistema ekonomika. Minbarra l-prezzijiet u s-salarji, li ġeneralment ma tantx ikunu flessibbli, skont it-teorija ekonomika, l-uniku strument effettiv f'tali sitwazzjoni huwa sistema baġitarja iktar flessibbli b'iktar riżorsi minn dawk attwali. Dan għandu jippermetti t-trasferimenti neċessarji mill-oqsma li jkunu bbenefikaw mix-xokkijiet għal dawk li tkun saritilhom ħsara, jew permezz ta' stabilizzaturi awtomatiċi, jew bil-finanzjament ta' proġetti ta' investiment pan-Ewropej (pereżempju bil-ħruġ ta' eurobonds) ([25]).

([19]) Belke A., *Reinforcing EU Governance in Times of Crisis: The Commission Proposal and beyond*, Deutsches Institut fur Wirtschaftsforschung – DIW Discussion Papers, Berlin, Novembru 2010.

([20]) De Grauwe P., *Why a tougher Stability and Growth Pact is a bad idea*, VoxEU.org, Ottubru 2010, disponibbli fuq l-internet www.voxeu.com/index.php?q=node/5615. Giavazzi F., Spaventa L., *The European Commission's proposals: Empty and useless*, VoxEU.org, Ottubru 2010, disponibbli fuq l-internet: www.voxeu.org/index.php?q=node/5680. Tabellini G., *Reforming the Stability Pact: Focus on financial supervision*, VoxEU.org, Ottubru 2010, disponibbli fuq l-internet www.voxeu.org/index.php?q=node/5622.

([21]) Opinjoni tal-KESE dwar l-Implikazzjonijiet tal-kriżi tad-dejn sovran għall-governanza tal-UE ĠU 2011/C 51/03 p. 15.

([22]) Opinjonijiet tal-KESE dwar l-Aġenziji tal-Klassifikazzjoni; ĠU 2009/C 277/25 p. 117 u dwar l-Aġenziji li jiggradaw il-kreditu; ĠU 2011/C 54/12 p. 37.

([23]) Spaventa L., *How to prevent excessive current account imbalances*, EuroIntelligence, Settembru 2010, disponibbli fuq l-internet www.eurointelligence.com/index.php?id=581&tx_ttnews[tt_news]=2909&tx_ttnews[backPid]=901&cHash=b44c8f9ae0.

([24]) Jekk il-varjazzjonijiet pożittivi u negattivi jiġu kumpensati fil-livell tal-unjoni monetarja, il-Bank Ċentrali tal-Unjoni ma jkollux għalfejn jintervjeni fil-politika monetarja. Ara De Grauwe P. *Economics of Monetary Union*, op. cit. Kapitolu 1).

([25]) Monti M., *A New Strategy for the Single Market. At the Service of Europe's Economy and Society, Report to the President of the European Commission*, Mejju 2010. Delors J., Fernandes S., Mermet E., *Le semester européen: un essai à transformer* (Is-semestru Ewropew: prova għat-trasformazzjoni), Notre Europe. *Les Brefs*, n. 22, Frar 2011. Amato A., Baldwin R., Gros D., Micossi S., Padoan P., *A new political deal for Eurozone sustainable growth: An open letter to the President of the European Council*, VoxEU.org, Diċembru 2010, disponibbli fuq l-internet: www.voxeu.org/index.php?q=node/5893.

4.6 Sabiex ikun jista' jinkiseb bilanċ bejn l-inċentivi u s-sanzjonijiet meta jiġu kkoreġuti l-iżbilanċi makroekonomiċi eċċessivi fiż-żona tal-euro, il-KESE huwa favur li l-pieni imposti ma jiġux distribwiti bejn l-Istati Membri skont id-daqs tad-Dħul Nazzjonali Gross, kif tipproponi l-Kummissjoni, iżda li jidħlu fil-Mekkaniżmu Ewropew ta' Stabbiltà.

4.7 Anke f'din l-opinjoni, il-KESE jtenni ([26]) li hemm ir-riskju li r-regoli u l-proċeduri awtomatiċi mhux biss ikunu ftit li xejn effettivi għall-finijiet ta' prevenzjoni tal-kriżijiet gravi, billi dawn kważi dejjem jinbtu minn ġrajjiet straordinarji u imprevedibbli, iżda anke li jagħmlu s-sitwazzjoni agħar. Minn naħa jistgħu jnaqqsu l-fiduċja fl-istituzzjonijiet tal-UE, li f'għajnejn iċ-ċittadini Ewropej iżommu lura mill-għażliet politiċi biex jafdaw lit-"teknokrati ta' Brussell", kif ħareġ fid-dieher mill-istħarriġ tal-Ewrobarometru ([27]), u min-naħa l-oħra, jiċċaraw approċċ tradizzjonali għas-soluzzjonijiet tal-problemi li jwarrab it-temi tat-tkabbir, tal-ugwaljanza soċjali u tal-ħsara lill-ambjent, bir-riskju li l-ambizzjonijiet tal-Istrateġija Ewropa 2020 jmutu malli jaraw id-dawl.

4.8 Jidher li l-istess approċċ fuq perjodu qasir li jiddetermina l-attivitajiet finanzjarji, u li deher li kien identifikat bħala fattur mistur tal-kriżi, issa qed jidher bħala linja gwida tal-politika Ewropea ([28]). Qed jinfirex l-użu ta' interventi "spot" – kemm fl-istituzzjonijiet tal-UE kemm fl-ambitu intergovernattiv ([29]) – bħala reazzjoni għas-sitwazzjonijiet kritiċi li jeħtieġu dehra ta' veloċità fid-deċiżjonijiet, jew b'mod parallel mal-żvilupp tal-opinjoni pubblika tal-iktar Stati Membri kruċjali, segwiti minn tħassib mill-politiċi l-iktar minħabba l-iskadenzi kontinwi tal-elezzjonijiet.

5. **Il-potenzjal tal-azzjoni kontra l-iżbilanċi makroekonomiċi**

5.1 Koordinazzjoni effikaċi tal-politiki ekonomiċi Ewropej, li ma tiġix influwenzata mid-dinamika elettorali u mill-bidliet għal għarrieda tal-opinjoni pubblika, tirrikjedi rwol iktar ċar u preċiż għall-Parlament Ewropew (PE), għall-Kumitat tar-Reġjuni u għall-KESE, kif ukoll għall-istituzzjonijiet li jirrappreżentaw liċ-ċittadini u lis-soċjetà ċivili. Bis-saħħa tagħhom, il-koordinazzjoni prevista mill-Kummissjoni tista' tikseb leġittimità demokratika qawwija għall-proċeduri preventivi u korrettivi, u b'hekk jintlaħaq il-qbil mifrux li jidher meħtieġ biex tiġi implimentata b'mod effettiv.

5.2 B'mod partikolari, fis-semestru Ewropew, kif inhu maħsub bħalissa, il-PE ngħata rwol sekondarju, limitat għall-fażi inizjali tad-dibattitu u d-direzzjoni inizjali meħuda mill-proċess tal-koordinazzjoni. Għall-kuntrarju, huwa jista' jiżviluppa rwol iktar utli u iktar effettiv jekk jiġi koordinat mal-attività tal-parlamenti nazzjonali fil-fażi tad-diskussjoni u approvazzjoni tal-baġits tal-Istati Membri individwali. Il-PE jista' saħansitra jkun fattur determinanti fit-tqassim tal-qafas makroekonomiku ta' referenza, tal-problemi li jridu jiġu indirizzati, fl-identifikazzjoni tal-politiki ekonomiċi li jridu jiġu attivati. Il-PE jista' jkun il-post fejn jintlaħaq ftehim dwar strateġija komuni li ma tkunx limitata għat-twaqqif ta' regoli u proċeduri formali, iżda li jidħol fid-dettall tal-politiki konkreti biex isaħħaħ il-fiduċja u l-istennijiet taċ-ċittadini Ewropej.

5.3 L-enfasi fuq l-iżbilanċi kompetittivi ġġib magħha attenzjoni dejjem ikbar għan-negozjati bejn il-gvernijiet, l-imsieħba soċjali u s-soċjetà ċivili, l-iktar fiż-żona tal-euro, fejn l-Istati Membri m'għadx għandhom il-possibbiltà li jaġġustaw ir-rata tal-kambju. Ir-relazzjonijiet bejn il-gvernijiet, l-imsieħba tad-djalogu soċjali (it-trejdjunjins u l-assoċjazzjonijiet intraprenditorjali) u s-soċjetà ċivili, għalhekk għandhom jagħmlu parti integrali mill-istrateġija proposta mill-Kummissjoni.

5.4 F'dan il-kuntest, il-KESE – fir-rwol tiegħu bħala korp konsultattiv tal-istituzzjonijiet Ewropej – jista jikkontribwixxi biex isaħħaħ il-governanza ekonomika tal-UE bħala forum kapaċi jippromovi d-djalogu bejn l-organizzazzjonijiet li jirrappreżentaw is-soċjetà ċivili. Il-valur miżjud tal-KESE huwa li proprju li l-membri tiegħu jinkludu rappreżentanti tal-organizzazzjonijiet li – wara valutazzjoni bir-reqqa – jistgħu jsostnu l-kunsens għall-politiki ekonomiċi fl-Istati Membri. Dan ifisser li l-KESE jkun jista' jagħti kontribut importanti biex mhux biss il-mexxejja politiċi iżda anke u b'mod speċjali ċ-ċittadini tal-Istati Membri u n-nisġa produttiva, soċjali u ċivili tal-UE jieħdu interess u jassumu r-responsabbiltà.

5.4.1 Il-KESE jista' jorganizza sessjoni annwali dedikata għad-diskussjoni dwar ir-rakkomandazzjonijiet u l-mod kif jista' jinħoloq il-kunsens dwar ir-riformi fil-livell nazzjonali, b'kunsiderazzjoni tal-impatt soċjali tal-miżuri adottati ([30]). Diskussjoni ta' dan it-tip tista' ssir fil-ħarifa, wara l-adozzjoni formali tar-rakkomandazzjonijiet mill-Istati Membri, u l-konklużjonijiet tagħhom jistgħu jservu ta' bażi għad-diskussjoni mal-kumitati ekonomiċi u soċjali nazzjonali rispettivi, il-parlamenti nazzjonali u l-Parlament Ewropew, biex b'hekk l-istrateġiji adottati jkunu jistgħu jiġu analizzati u mbagħad mxerrda u promossi fil-livell nazzjonali.

5.5 Barra minn hekk, huwa rakkomandabbli li jiġi promoss użu iktar intensiv u funzjonali tad-djalogu makroekonomiku. B'żieda fil-kwalità, huwa għandu jkun strument għall-valutazzjoni konġunta bejn il-gvernijiet u l-imsieħba soċjali, tas-sitwazzjoni ekonomika fil-livell tal-UE u l-miżuri li għandhom jittieħdu jiġu valutati, b'rabta stretta mad-djalogu soċjali u b'koordinazzjoni mal-livell nazzjonali, b'tali mod li jkun hemm koerenza bejn id-dinamika tal-UE u d-dinamika nazzjonali fir-rigward tal-kompatibbiltà soċjali.

([26]) Kif issemma fl-opinjoni tal-KESE. *It-tisħiħ tal-koordinazzjoni tal-politika ekonomika,*ĠU 2011/C 107/02 p. 7.

([27]) It-tnaqqis tal-fiduċja mhuwiex daqstant fl-istituzzjonijiet Komunitarji nnifishom, iżda pjuttost f'kemm hija meqjusa utli s-sħubija fl-UE. Informazzjoni mill-Ewrobarometru 73 – l-ewwel riżultati, mistoqsijiet QA9a u QA10a.

([28]) Monti M., *Europe must buck short-term tendencies,* Financial Times, 13 ta' Diċembru 2010.

([29]) Pereżempju, il-patt tal-kompetittività propost mill-gvern Franċiż u l-gvern Ġermaniż fl-4 ta' Frar 2011.

([30]) Kif issemma fl-opinjoni tal-KESE, *It-tisħiħ tal-koordinazzjoni tal-politika ekonomika,*ĠU C 107, 6.4.2011, p. 7.

5.5.1 Il-prevenzjoni u l-korrezzjoni tal-iżbilanċi ma jistgħux jitħallew biss f'idejn il-Kummissjoni u l-gvernijiet tal-Istati Membri ([31]). Il-proċess tat-tfassil tas-salarji u l-prezzijiet huwa aspett kruċjali fil-mekkaniżmu wiesa' ta' monitoraġġ tal-iżbilanċi makroekonomiċi, u b'hekk kull azzjoni politika għandha tqis l-Artikolu 153(5) tat-Trattat Ewropew u tinvolvi l-imsieħba soċjali, sew fil-livell nazzjonali u sew fil-livell Ewropew. F'dan il-qafas, id-djalogu makroekonomiku fil-livell Ewropew jista' jissaħħah permezz ta' struttura u organizzazzjoni stabbli, u fil-livell nazzjonali jista' jiġi komunikat b'mod aħjar bid-djalogi nazzjonali u l-istituzzjonijiet inkarigati. Il-gvernijiet nazzjonali għandhom isostnu u jagħtu inċentivi għall-parteċipazzjoni tal-intrapriżi u t-trejdjunjins f'dawn il-korpi u t-tipi ta' negozjar kollettiv li jseħħu fi ħdanhom. Fil-konfront tal-kumplessità u d-dewmien tal-korrezzjoni tal-iżbilanċi permezz tar-riformi nazzjonali, it-tisħiħ tad-djalogu makroekonomiku jista' jirrappreżenta strument iktar effettiv, f'waqtu u koordinat biex tinżamm koerenza bejn il-problemi makroekonomiċi u d-dinamika tas-suq tax-xogħol.

Brussell, 5 ta' Mejju 2011.

Il-President
tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew
Staffan NILSSON

([31]) Watt A., *Economic Governance in Europe: A Change of Course only after Ramming the Ice*, Social Europe Journal, 30 ta' Lulju 2010, disponibbli fuq l-internet www.social-europe.eu/2010/07/economic-governance-in-europe-a-change-of-course-only-after-ramming-the-ice. Watt A., *European economic governance: what reforms are to be expected and what are needed?*, paper for European Alternatives, 2010, disponibbli fuq l-internet www.euroalter.com/wp-content/uploads/2010/11/Watt-ENG.pdf.